

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO GAMTOS PAŽINIMO IR EKOLOGINIO UGDYMO PROGRAMA

1. Būrelių programų rengėjai	
Vardas ir pavardė	Pareigos, kvalifikacija
Ilona Sakalauskienė	Neformaliojo vaikų švietimo (Zoolo­gų bei Gyvūnėlių mylėtojų būrelių) mokytoja.
Jurgita Urbonavičienė	Neformaliojo vaikų švietimo (Kinologų būrelio) mokytoja.
Lidija Švenčionienė	Neformaliojo vaikų švietimo (Kinologų būrelio) mokytoja.
Greta Bataitienė	Neformaliojo vaikų švietimo („Laimės pasagos“, „Gamtos tyrėjai“ būrelių) mokytoja.
Lina Austynienė	Neformaliojo vaikų švietimo („Gamtos bičiuliai“ būrelio) mokytoja
Aušra Mikulienė	Neformaliojo vaikų švietimo („Vėjų fejė“ būrelio) vyresn. mokytoja
Rima Liorančienė	Neformaliojo vaikų švietimo („Laisvalaikio labirintas“ būrelių mokytoja) vyresn. mokytoja

2. Programos trukmė ir apimtis		
Trukmė (trumpalaikė – pusė metų ar vieneri metai, ilgalaikė – daugiau nei vieneri metai)	Apimtis – valandų skaičius	
Ilgalaikė	Per savaitę	Per metus
	6	210

3. Programos dalyviai ir jų amžius		
Dalyvių skaičius grupėje	Grupių skaičius	Vaikų amžius
12-15	21	4-18 m.

4. Paskirtis (vaikų pažinimo, lavinimosi, saviraiškos poreikių tenkinimas, ugdomi specifiniai gebėjimai ir kompetencijos)
<p>Neformaliojo vaikų švietimo gamtos pažinimo ir ekologinio ugdymo programa skirta per gamtos prizmę ugdyti vaikų žingeidumą, fizinę bei psichinę sveikatą, estetinį suvokimą, kūrybingumą bei prisiimti atsakomybę už savo veiksmus. Programos turinys apima žinių perteikimą apie gamtą, išskylavimą, žaidimus gamtoje, gamtos stebėjimą, gamtotyrą, rūpinimąsi gyvūnais, gamtinio pobūdžio medžiagų panaudojimą ir sveikos gyvensenos propagavimą. Vaikai išmoks pažinti, prižiūrėti gyvūnus ir juos globoti, įgis gamtamokslinio tyrimo pradmenis. Rūpinimasis gyvūnais, padeda formuoti pamatinės žmogaus gyvenimo vertybės: prisiimti atsakomybę už savo veiksmus, mylėti, gerbti, užjausti, padėti, nebūti tik vartotoju. Programoje numatytos veiklos padeda vaikams išmolti saugaus elgesio su gyvūnais, susipažinti su jų priežiūros (ar/ir jaukinimo, paklusnumo mokymo) priemonėmis ir inventoriumi. Vaikai, leisdami laiką su gyvūnais, ilgainiui užmezga stiprų teigiamą emocinį ryšį, kuris išreiškiamas ne tik bendraujant su gyvūnais ar žmonėmis, bet ir jų kūrybiniuose darbuose, organizuojamuose renginiuose.</p>

Leisdami laiką gamtoje, vaikai mokysis gamtojautos, lavins vaizduotę fantazuodami, kur ir kaip galima panaudoti gamtinės kilmės medžiagas savo kūrybiniuose darbuose. Mokymasis rūšiuoti, panaudoti atliekas, taupyti energiją, tinkamai elgtis gamtoje, suteikia galimybę vaikams įgyti sveikos ir saugios gyvensenos įgūdžių, formuoja nevirtotojišką požiūrį į gamtą. Dalyvaujant įvairiuose gamtotyriniuose bei kūrybinio pobūdžio renginiuose vaikai perteikia savo įgytą patirtį, kūrybines idėjas kitiems, kas leidžia vaikams pasijusti aktyviais, naudingais, įdomiais, pilnaverčiais visuomenės veikėjais.

5. Tikslas, uždaviniai ir jų įgyvendinimo veiksmai bei formos

TIKSLAS	UŽDAVINIAI	PRIEMONĖS
Ugdyti socialiai atsakingą asmenybę, gebančią save išreikšti per gamtos pažinimą ir meninę veiklą.	<p>1. Suteikti žinių apie gamtą, gamtinių medžiagų panaudojimą, gamtamokslinius tyrimus, pasitelkiant įvairias tyrinėjimo priemones, šiuolaikines kompiuterines technologijas.</p> <p>2. Ugdyti vaikų gebėjimus įgytas žinias apie gamtą taikyti kūryboje ir kasdieniniame gyvenime, propaguojant rūpinimąsi gyvūnais, saugią ir sveiką gyvenseną.</p> <p>3. Ugdyti vaikų meilę, pagarbą gyvėjai ir negyvėjai gamtai, skiepijant nevirtotojišką požiūrį ir atsakomybę už savo veiksmus.</p> <p>4. Padėti vaikui pajusti gamtos subtilumą ir harmoniją per bendravimą su gyvūnais, gamtotyrą bei vaizduojamąjį</p>	<p>Žinių apie gamtą perteikimas. Stebėjimų, tyrimų, eksperimentų vykdymas gamtoje. Susipažinimas su išskylavimo gamtoje taisyklėmis. Fizinės ištvermės ir kantrybės ugdymas. Mokymasis veikti komandoje. Saugus elgesys. Žaidimai, iškylos, išvykos, varžybos. Žaidimai su sportiniu inventoriu.</p> <p>Informacijos apie gyvūnus rinkimas. Gyvūnų stebėjimas, tyrinėjimas jų gyvenamojoje aplinkoje.</p> <p>Ekologija, gamtosaugos problemos, atliekų žala gamtai, jų rūšiavimas. Saugios ir sveikos gyvensenos mokymas, saugaus elgesio įgūdžių gamtoje formavimas. Dalyvavimas aplinkosauginiuose renginiuose.</p> <p>Gamtojautos ir vaizduotės lavinimas. Susipažinimas su augalais, gamtine medžiaga bei įvairiais priedais. Gamtinių medžiagų rinkimas, jų paruošimas ir laikymas. Susipažinimas su įrankiais bei saugus darbas su jais. Įvairių rankdarbių technologijų taikymas praktinėje kūrybinėje veikloje.</p> <p>Gyvūnų priežiūros darbų (valymo, šėrimo, maitinimo, bendravimo) atlikimas. Mokymasis naudotis gyvūnų priežiūros priemonėmis, inventoriu.</p> <p>Saugaus elgesio su gyvūnais taisyklių mokymasis. Susipažinimas su saugos priemonėmis ir mokymasis naudotis jomis. Bendravimo (jaukinimo, treniravimo) su gyvūnais pratybos. Emocinio ryšio su gyvūnais užmezgimas.</p> <p>Susipažinimas su saugomomis gyvūnų rūšimis. Nevirtotojiško požiūrio į gyvūnus aptarimas.</p> <p>Profesinis orientavimas. Susipažinimas su zoologo, gyvūnų prižiūrėtojo, žirgų trenerio, veterinaro profesija bei juos rengiančiomis įstaigomis. Susitikimai su šios profesijos atstovais.</p>

	meno kūrybą, ugdant gamtosaugines, ekologines vertybes. 5. Stiprinti vaiko fizinę ir psichinę sveikatą, tobulinti vaiko raidą.	Susipažinimas su renginių taisyklėmis, nuostatais. Gyvūnų parengimo darbai įvairiuose renginiuose. Vaikų pasiruošimo darbai dalyvavimui renginiuose.
--	---	---

6. Programos turinys	
TEORIJA	PRAKTIKA
Gamta įvairiais metų laikais	Negyvosios gamtos stebėjimas įvairiais metų laikais
Gamtotyra, eksperimentai	Gamtotyra, eksperimentai
Gamtinių medžiagų įvairovė, apdorojimo būdai	Gamtinių medžiagų rinkimas ir apdorojimas
Kūrybinių darbų technologijos	Meninių darbėlių kūrimas, darbų pritaikymas interjere, eksterjere
Gyvūnų anatomija, fiziologija ir psichologija	Supažindinimas su Šiaulių jaunųjų gamtininkų centro gyvūnų anatomija, fiziologija ir psichologija praktiškai
Susipažinimas su gyvūnais ir jų klasifikacija, veislėmis fotonuotraukose, video medžiagoje	Susipažinimas su Šiaulių jaunųjų gamtininkų centro gyvūnais ir jų klasifikacija, veislėmis
Šunų, triušių, žirgų dresavimo ypatumai	Bendravimo su gyvūnais treniruotės (paklusnumo mokymas, dresūra, jojimas)
JGC gyvojo kampelio ir jojimo skyriaus gyventojai, taisyklingas ir saugus elgesys su jais	JGC gyvojo kampelio ir jojimo skyriaus gyventojai, jų priežiūra
Sveikos gyvensenos puoselėjimas	Aktyvus laisvalaikio leidimas gamtoje. Įvairūs žaidimai
Iškylavimo, išlikimo gamtoje taisyklės	Mokymasis orientuotis gamtoje, saugaus elgesio gamtoje taisyklių taikymas
Aplinkosauginė veikla	Aplinkosauginė veikla
Prevencinė veikla	Prevencinė veikla
Projektinė veikla	Projektinė veikla
Profesinis orientavimas	Susipažinimas su įvairių profesijų, susijusių su gamta, atstovais.
Susipažinimas su renginių nuostatais. Informavimas ir konsultavimas mokinių gyvenimo karjeros klausimais.	Pasiruošimas reginiam. Dalyvavimas ekskursijose, renginiuose.
-	Mokinių pasiekimų ir pažangos įsivertinimo pratybos

7. Programos sėkmės kriterijai
Išugdytas siekis save išreikšti per kūrybą ir gamtą, gebėjimas orientuotis gamtinėje ir kūrybinėje aplinkoje. Tinkamai suformuotas vaikų požiūris į gyvąją gamtą ir jos globą; įgytos žinios, įgūdžiai, kompetencijos, reikalingi gyvūnų pažinimui, priežiūrai, globai.

8. Dalyvių pasiekimų ir pažangos vertinimas (pažangos, pasiekimų vertinimo principai, kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo būdai)

Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami humaniškumo, individualumo, patikimumo, informatyvumo principais. Kiekvienas būrelis nusimato savo veiklos vertinimo principus, kriterijus, metodus. Ugdytiniai save įsivertina: du kartus per mokslo metus organizuojamose vaikų įgytų žinių bei gebėjimų patikrinimo pratybose, analizuojat ir įsivertinant savo pasiekimus.

Informacija apie pasiekimus fiksuojama Šiaulių jaunųjų gamtininkų centro mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo dokumentuose. Mokslo metų pabaigoje vyksta pažangos, pasiekimų vertinimo apibendrinimas, mokinių savirefleksija. Mokiniai gauna programos baigimo pažymėjimus. Mokinių pasiekimai ir pažanga aptariama centro, mokytojų tarybos posėdžius, tėvų susirinkimus.

Programos rengėjas

Inga Ivanauskienė